

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, HR-10000 Zagreb · T. +385 1 4564 555 · F. +385 1 4610 551
www.hnb.hr

30. lipnja 2025.

**Priopćenje o zadržavanju stope protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala
za Republiku Hrvatsku od 1,5%**

Domaći financijski ciklus u prvom tromjesečju 2025. i nadalje je u fazi ekspanzije, što se očituje u snažnoj kreditnoj aktivnosti banaka, nastavku rasta cijena stambenih nekretnina i dodatnom jačanju cikličkih ranjivosti. U takvim okolnostima stopa protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala od 1,5% zasad je primjerena očuvanju otpornosti bankovnog sustava u mogućem scenariju materijalizacije cikličkih sistemskih rizika ili iznenadnih šokova koji nisu povezani s poslovnim ili financijskim ciklusom, imajući pritom na umu i nova ograničenja kriterija kreditiranja potrošača koja bi trebala donekle usporiti potrošačko kreditiranje. No, eventualni nastavak produbljivanja cikličkih ranjivosti mogao bi zahtijevati dodatno povećanje toga zaštitnog sloja, ili druge, komplementarne, makrobonitetne mjere. Relevantne informacije u skladu s člancima 119. i 123. Zakona o kreditnim institucijama objavljuju se u nastavku teksta.

Pokazatelji kreditnog jaza specifičnog za Republiku Hrvatsku (Slika 1.) i kompozitnog indikatora cikličkoga sistemskog rizika (Slika 2.), koji objedinjuje širi skup pokazatelja financijskog ciklusa, u četvrtom su tromjesečju 2024. ostali povišeni (Tablica 1.). Krediti stanovništvu nastavili su snažno rasti, uz godišnju stopu rasta od 12,7% u travnju 2025. (na osnovi transakcija). Njihov rast odražava daljnje povećavanje gotovinskih nenamjenskih kredita, koji su na godišnjoj razini u travnju 2025. porasli za 15,2%, kao i brži rast stambenih kredita, s godišnjom stopom od 10,7%. Od početka godine snažno rastu i krediti poduzećima (godišnja stopa rasta dosegla je u travnju 11,9%), čemu su najviše pridonijeli krediti poduzećima u prerađivačkoj industriji i uslužnim djelatnostima. Cijene stambenih nekretnina na domaćemu tržištu nastavile su rasti brže nego u većini članica EU-a, uz godišnju stopu rasta od 10,1% u četvrtom tromjesečju 2024.

HNB nastavlja redovito pratiti razvoj cikličkih sistemskih rizika u svjetlu domaćih i globalnih gospodarskih i financijskih kretanja te provoditi makrobonitetnu politiku usmjerenu na očuvanje otpornosti bankovnog sustava i ublažavanje sistemskih rizika. Uzimajući u obzir druge instrumente makrobonitetne politike koji uključuju i ograničenja kriterija kreditiranja potrošača, HNB će po potrebi pravodobno prilagoditi kalibraciju mjera, kako bi se postigla njihova optimalna kombinacija s obzirom na sistemske rizike za stabilnost financijskog sustava.

Tablica 1. Pokazatelji cikličkoga sistemskog rizika i povezane referentne stope protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala za četvrto tromjesečje 2024.

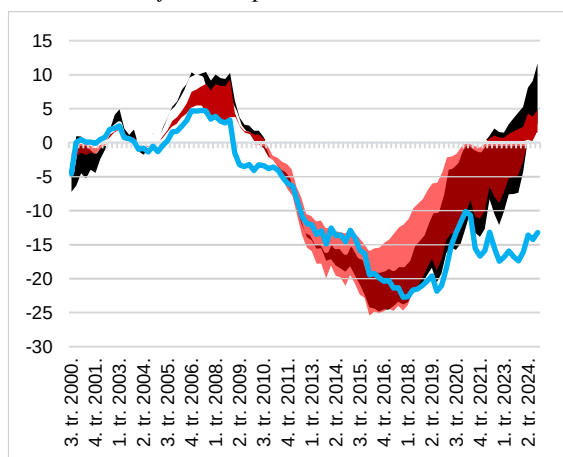
Pokazatelj	Vrijednost omjera/indikatora	Kreditni jaz (odstupanje od dugoročnog trenda)	Referentna stopa ZS-a (pck)
Standardizirani (bazelski) omjer kredita i BDP-a	59,7% ↓	−13,2 p. b. ↑	0%
Specifični omjer kredita i BDP-a (apsolutni jaz)	46,6% ↑ (uži) i 59,8% ↓ (širi)	1,4 p. b. ↑ do 4,9 p. b. ↑	0,42% do 2,50% ↑
Specifični omjer kredita i BDP-a (relativni jaz)		2,4% ↑ do 11,7% ↑	0,82% do 2,50% ↑
Kompozitni indikator	0,27 ↑ (71. percentil distribucije)	/	1,32% do 1,68% ↑

Napomena: Vrijednosti specifičnog omjera razlikuju se ovisno o definiciji kredita (46,6% za užu definiciju kredita, koja uključuje samo kredite domaćih banaka, i 59,8% za širu definiciju). Razlike u vrijednosti jaza proizlaze iz različitih definicija jaza (apsolutni se računa kao razlika, a relativni kao omjer ovih varijabla: omjera kredita i BDP-a te njegova trenda) i ocijenjenih vrijednosti statističkih trendova. Strelice označuju smjer promjene u odnosu na vrijednost pokazatelja i referentnih stopa iz prethodnog tromjesečja.

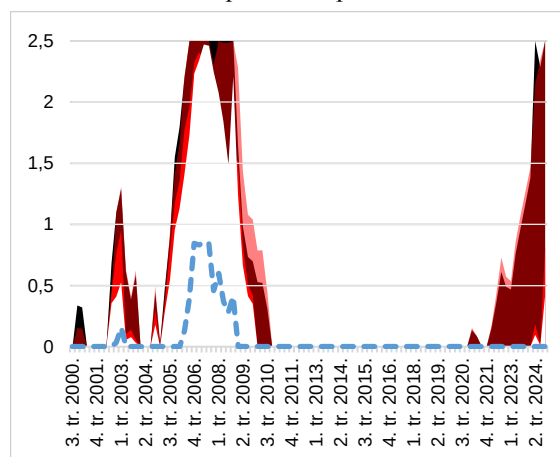
Izvor: HNB

Slika 1. Raspon pokazatelja kreditnog jaza i pripadajućih referentnih stopa ZS-a (pck)

1.a. Kreditni jaz (% i p. b.)

1.b. Referentne stope ZS-a (pck)

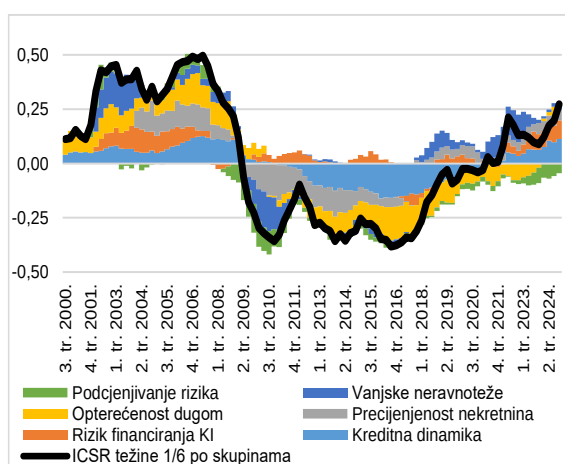

Napomena: Lijevo su prikazani bazelski jaz (plava krivulja) i raspon vrijednosti 12 kreditnih jazova koji za Republiku Hrvatsku bolje ispunjavaju signalnu funkciju u odnosu na bazelski jaz. Crveno osjenčana područja označuju raspon apsolutnih jazova, a crno osjenčano odnosi se na relativne jazove. Desno je prikazan raspon visine stopa ZS-a (pck) kalibriran na osnovi jazova s lijevog panela. Plava iscrtkana krivulja odnosi se na kalibraciju na osnovi bazelskog jaza s lijevog panela. Podrobniji podaci o metodologiji primijenjenoj u procjeni kreditnih jazova prikazani su u [Okviru 2.](#) Unaprijeđenje metodologije utvrđivanja i kalibracije protucikličkoga zaštitnog sloja kapitala u Republici Hrvatskoj, Makroprudencijalna dijagnostika br. 16.

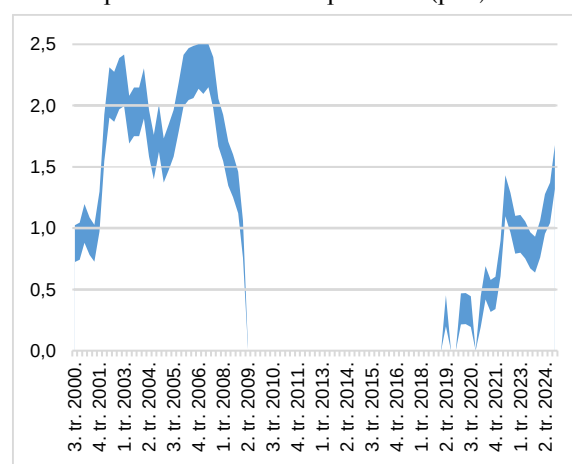
Izvor: HNB

Slika 2. Kompozitni indikator cikličkoga sistemskog rizika (ICSR) i pripadajući raspon referentnih stopa ZS-a (pck)

2.a. Sastav i dinamika ICSR-a

2.b. Raspon kalibriranih stopa ZS-a (pck)

Napomena: Kratica KI odnosi se na kreditne institucije. Donja granica za kalibraciju stope ZS-a (pck) odabrana je tako da stopa postane pozitivna prije nego što pokazatelji uključeni u izračun ICSR-a (Slika 2.a.) dosegnu medijalnu razinu, a gornja je granica određena najvišim percentilima distribucije ICSR-a.

Izvor: HNB